
A SZOCIÁLIS KOMPETENCIA KUTATÁSI ÉS FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEI GYERMEK- ÉS FELNŐTTKORBAN

Elnök: Zsolnai Anikó
Szegedi Tudományegyetem, BTK, Neveléstudományi Tanszék

Opponens: Nagy József
Szegedi Tudományegyetem, BTK, Neveléstudományi Tanszék

ELŐADÁSOK:

Az iskoláskori és serdülőkori átmenetek jelentősége a szocializáció folyamán

Jámbori Szilvia
Szegedi Tudományegyetem, BTK, Pszichológiai Tanszék

A szociális és az érzelmi kompetencia fejlettsége óvodáskorban

Zsolnai Anikó
Szegedi Tudományegyetem, BTK, Neveléstudományi Tanszék

A szociális kompetencia néhány összetevőjének fejlettsége és az iskolai eredményesség kapcsolata különböző típusú iskolában tanuló serdülők körében

Kasik László
Szegedi Tudományegyetem, BTK, Neveléstudományi Doktori Iskola

A felnőttkori szociális kompetencia fejlesztése az üzleti életben

Kristóf Péter
Szegedi Tudományegyetem, BTK, Neveléstudományi Doktori Iskola

SZIMPÓZIUMI ÖSSZEFOGLALÓ

Az utóbbi évtizedekben egyre több pszichológiai és pedagógiai kutatás foglalkozik a szociális kompetencia fejlődésével és fejlesztési lehetőségeivel, felismerve annak fontosságát, hogy a szociális viselkedés és a környezethez fűződő hosszú távú alkalmazkodás egymással összefüggő jelenségek. A hazai és a külföldi vizsgálatok eredményei alapján már óvodáskorban különböző fejlettségű a gyerekek szocialitása, az életkor előrehaladtával pedig nagyon kis mértékben mutatható ki spontán fejlődés. Egyre több gyermek küzd érzelmi és interperszonális problémákkal, amelyek nagymértékben befolyásolják nemcsak magánéleti, hanem tanulmányi sikerességüket is. A kutatási adatok egyértelműen jelzik, hogy mind az óvodában, mind az iskolában elengedhetetlen a szociális kompetencia tudatos fejlesztése elsősorban olyan programok alapján, amelyek a hangsúlyt nem a már meglévő személyközi problémák csökkentésére, hanem azok megelőzésére helyezik. A hatékony fejlesztés azonban csak olyan pedagógusok által valósulhat meg, akik maguk is megfelelő módon képesek szociális készségeiket, képességeiket működtetni. Sajnos, a hazai tanárképzés ma még igen kevés figyelmet fordít a tanárjelöltek szociális kompetenciájának fejlesztésére. A szimpóziум a szociális kompetencia fejlődésével és fejlesztési lehetőségeivel kapcsolatos elméleti munkákat, különböző életkorú gyerekekkel végzett empirikus kutatások eredményeit, illetve a felnőttkorban megvalósítható fejlesztési lehetőségeket mutatja be. *Jámbori Szilvia* a szocializációs folyamat fontos átmeneti szakaszairól, elsősorban az iskoláskorba és a serdülőkorba lépés jelentőségéről, nehézségeiről, valamint a fejlődésben betöltött rendkívüli szerepükről tart előadást. *Zsolnai Anikó* az óvodáskorúakkal, *Kasik László* pedig a serdülőkorúakkal végzett keresztmetszeti vizsgálatának eredményeit mutatja be. *Kristóf Péter* a szociális kompetencia felnőttkori fejlesztési lehetőségeiről számol be az üzleti életben az általa kidolgozott, és használt programok tükrében.